

Nro. 22.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Mártziusnak 16-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Olasz Ország.

A Nápolyi és Spanyol Országi Rómában lévő személyekre való nézve, a' Frantziák olyan parantsolatot adtanak ki, hogy kiki közüllök a' maga Országabeli kokárdét, máslit viselje, hogy egy réájok való tekintettel is mingyárt meg ismértessenek. — A' Római régi Respublika annyi részben már ismét fel-állott, hogy a' törvényes dolgok folytatásokra való nézve, 7 Consulok és 3 Aedilisek neveztettenek ki.

Generál *Berthier*, Fébr. 22-kén szándékozott Páris felé el-indúlni, ki is az Angliába való ki-

szállás próbája meg-tételire rendeltetett-ki, helyette pedig a' mint ez előtt is meg-irtuk vala, a' *Római* Kommandirozás Generál *Massenára* bizat-tatott. — A' *Nápolyi* követ egész háza népivel együtt *Róma* várossát hirtelen oda hagyta.

A' *Bolognai* újjabb levelekből azt olvassuk, hogy *Calabria*, *Apulia*, *Abruzzo* és több más hely-ségeken, sőt magában a' fő városban *Nápolyban* is, a' nyughatatlanság fel-éledett. De azonban az igazgató szék sem szunnyadoz, hanem olyan ren-deléseket tészen, a' mellyek az ellenségnek, és a' háborúság szerző okainak meg-zaboláztatásokra szolgálnak. — *Bolognán* keresztül az ártillériákat még mind horgyák, mellyeknek hol akarják a' *Frantziák* halznokat venni, azt ennekutánna tud-juk meg bizonyosobban. — A' *Cisálpinai* Respub-likában is nagy mozgás vagyon. — A' *Corsikai* rebelliseket szép szerént le nem tsendesithetvén, sokakat közüllök le-vagdaltanak, másokat öszve lövöldeztének, némelly helyeket földig le-égette-nek, a' fel-zendültek fejei pedig el-fogattattanak. *Corfuban* a' *male contentek* száma úgy el-szaporodott, hogy az ottan lévő 500 *Frantzia* katonák-ból álló őrizetnek, a' tsendesség fenn tartása vé-gett, igen szemesen kelletik vigyázni. — A' melly *Frantzia* és *Cisálpinai* katonák *Corfuba* küldettetenek vala, azoknak fele része betegségbe esvén meg-halálozott. — A' *Frantziákról* azt beszélik, hogy a' *Pápa* Ő Szentségének egy millió livrák-ból álló és elztendőnként egész életében fizeten-dő pensiót rendeltének volna.

A' közelebb múlt szeredán költ *Bétsi* Udvari Diarium, az *Olasz* Országi történeteket ekképpen adja elé: Hogy minekutánna a' *Római* Respublika proclamáltatott volna, Gen. *Berthier* vele azon-nal ezekben egyezett volna meg. 1) Hogy a' ke-zesekben szedett személyek, addig mind a' *Frantziák* kezekbe maradjanak, valamig a' *Baseville* és *Düphot* gyilkossai hogy kik légyenek? világos-

ságra jö, és azért halállal fognak meg-büntettetni. 2) E' meg esvén, 4 emlékeztető oszlopok emel-
tessenek, mellyeknek két oszlopaira ezek met-
tettessenek fel: Itten történt a' gonofzság; a' más
két oszlopra pedig ezek vésettessenek: Itten bün-
tettetett-meg. 3) A' Kárdinális *Albani* és *Buska*
jószágai confiscaltatván, a' belöllek bé-vejendő
summa pénz, a' *Baseville* és a' *Düphot* gyászaira
fordittassanak, és hogy a' gyászos innep tartása
alkalmatosságával, felettek ditsérő beízüdek is
mondattassanak. 4) Azok a' szállások, a' hol a'
gyilkosságok *Rómában* történtenek, ezután más
nével neveztessenek. 5) A' *Római* Respublika 4
millió livrákat kész pénzben, 2 milliót pedig, Na-
turalékban és egyéb szükséges dolgokban fizes-
sen le, — továbbá 6) 3000 lovakat adjon és 7)
hogy a' Frantzia truppok a' *Róma* várossa köl-
tségin tartottassanak. 8) Hogy minémü képeket,
vagy statuákat válasszanak ki magoknak a' Fran-
tziák, az az ő jó tettzésekre fog bizattatni. 9) A'
Kárdinálisok Congregatióji töröltessenek-el, és a'
ki közüllök a' maga hivataljából egyszer ki-bo-
tsáttatik, arra többé soha fel ne vétetessék. —
Továbbá, hogy a' Kárdinálok Congregatiójok
helyett egy világi Congregatió állittassék fel. —
10) A' Pápa Ö Szentsége unokaja, Kárdinál *Al-
tieri* és Monsig. *Federici* Párisba mennyenek. —
11) Azon 500 emberekből álló katonákon kívül,
a' kik Ö Szentsége mellé rendeltettének, a' több
linéa truppok mind töröltessenek-el. 12) A' pol-
gári gárda is más lábra állittassék. 13) A' fegy-
vert mindenek adják-bé a' kastellumba. 14) A'
kastelli és a' *Római* kapukan Frantzia katonák
áljanak vigyázaton.

Generál *Berthier* felöll úgy hirtelik, hogy a'
Baseville és *Düphot* gyilkossai ki nyomozások és
meg büntetések végett, a' törvénytévő Birákat
immár ki-nevezte volna. — A' *Római* lakosoknak
keményen meg parantsoltatott vala, hogy két est-
ve egymás után a' magok házaik ablakaikat a'

végezt illuminálják, hogy az által a' magok örömeiket, és patriotismussokat, annál inkább kifejezhessék; és hogy közönséges Bál is ingyen tartottassék. — A' tsak most említett parantsolatra való nézve, Fébr. 18 és 19-kén illumináltatott vala *Róma* várossa. — A' fennebb megnevezett *Bétsi Udvari Diarium* is igaznak hirteli lenni, hogy az említett napon estvére kelve az *Aliberti* téátromban, ingyen való közönséges Bál adattatott. *Sánta Croce* és *Borghési* két ifjú Hertzegek Obesterekké tétetttenek. — Az Országon kívül lévő dolgok' igazgatása *Vivalda*, *Piranesi*, és *Corona*, nevezetű polgárookra bizattatott.

Midön Generál *Berthier* *Róma* várossába béakart volna menni, az eleibe ki-küldetett deputatiót nagy barátsággal fogadta, melly meg-esvén, az ármádiánál lévő musikosokat magok előtt bocsátván, utánnok pedig, az ármádiánál lévő lovas regementekből, mindenikből, száz száz lovasoktól és az ölzve sereglett néptől is kísértetve, úgy mentenek fel a' *Kapitoliumba*.

Német Ország.

Januar. közepén, egy olyan *Frantzia* nyelven készült könyvetske kezdett vala *Rastadtban* circulálni, a' mellyben a' többek között a' vettett-fel, hogy a' *Rénus* partyán túl lévő birtokos Német Birodalombeli világi Fejedelmek, esztendön által mennyi jövedelmet vettének-bé a' *Rénuson* túl lévő Birtokaikból, a' melly jövedelem *specifice* fel-téve, 53/4 millió forintokra ment, ide nem számlálván a' Pápi Rendek birtokai jövedelmeket, mint a' *Lüttichi*, *Stablói*, *Malmedy*, *Thorni*, *Kornelimünsteri*, *Burscheidi*, *Máintzi*, *Kolóniai*, *Trieri*, a' Német Rendek, a' *Spirai*, *Báseli Vormátiai* püspökségek, a' *Málthai* Rend, és a' Német Birodalmi városok *Vormátiai*, *Spirai*, és

Acheni jövedelmeket. — A' *Rénus* és a' *Más* vize, meg a' *Rénus* és a' *Mosella* vizei között lévő Országokbeli igazgatásoknak Frantzia ráhára való vonattatása iránt, Frantzia Commissarius polgár *Rüdler*, a' szükséges rendelkezéseket immár meg-tette, A' Frantzia korona praetendense 82 személyektől kísértetve megyen *Lipsián*, *Dresdán*, *Lausitzon*, *Slésián*, és *Lengyel* Országon keresztül *Mietauba*. A' melly köntös darabok, valamelly klub köntöseihez tartozandóknak lenni gondoltattanak, azoknak viseleteket az Orosz Tsászár meg-tiltotta.

A' Fébr. 26 és 28-kán tartatott ülésiben, a' Német Birodalombeli deputatió azt végzette, hogy a' *Rénuson* túl lévő minden helységeket tellyességgel ne engedjék a' Frantziák birtokokba menni. — E' mellett azt is meghatározta, hogyha a' *Mosa* vizének, egyik vagy a' másik partya felöll való helységeket engednék is a' Frantziák kezekbe menni, azt is nem egy atoljában, hanem bizonyos feltételek alatt, botsássák nekik által. — Frantzia Commissarius *Rüdler*, a' *Rénuson* túl lévő helységeekben a' többek között az egyházi renden lévőkhez is kemény rendelést adatott ki, melly szerént, az ott lévő egyházi renden lévő társaságoknak, sem a' magok jószágokat eladni, sem pedig holmi fel-kehetőjekeket, arannyokat, ezüstyeket, 's több egyéb drágóságokat másuvá el-küldeni, vagy pedig el-rejteni, egy atoljában nemcsak tilalmozza, hanem azoknak vóltaképpen való feljegyzéseket, a' Departementum Centralis Administratiójánál bé-adattatni, és az irántok készüendő inventariumokat, kemény büntetés alatt tökéletesen készülteknek lenni kívánja.

Frantzia Respublika.

Minthogy mindazoknak a' tárgyoknak valamellyek a' Német Birodalom állapottyát illetik, a' *Rastadi* Congressusban kelletik meghatároz-

tatni, ehez képest a' Frantzia Directorium azt végzette, hogy a' Német Birodalombeli azon Fejedelmek vagy Statusok deputatussainak, avagy Agen-seiknek, a' kik a' *Rastadti* Congressus Resultatumban interessatusok lehetnének, az Országon kívül lévő dolgokra ügyelő Minister által passus nélkül tellyességgel ne adattassék; továbbá, hogy minden idegen deputatusok, a' kiknek Credientionalissok el nem fogadtatott, vagy pedig a' *Párisban* való lételre különös engedelmek nintsen, *Párisból* 24 órák, a' Frantzia Respublika határáról pedig, 10 napok alatt ki-takarodjanak; azok pedig, a' kiknek a' *Rastadti* Congressusban el igazítani való dolgok vagyon, a' magok írásaik által, vagy egyenesen a' Frantzia Directoriumhoz, vagy pedig az Országon kívül lévő dolgokra ügyelő Ministerhez folyamodjanak. — A' Czéh mester *Ochs* által *Párisban* készítettett Constitutió, sem *Básileában*, sem pedig az egész *Helvétziában* kedvességet nem nyert magának. — A' Helvétziaiaknak nagyobb része, az egy és meg-oszolhatatlan Respublikáról, még tsak tudni sem akar.

A' *Párisi* két tanátsok, a' Directorium, és a' Ministerek, egy darab időtől fogva mind a' közönséges tisztviselők vállofztásokban foglalatoskodnak, és réá függesztetett szemekkel várják, hogy kik lesznek már azok a' tisztviselők, a' kiktől Frantzia Orzágnak ezután való sorsa fog függeni.

A' vólt Nemzeti gyűllés 76 Praesidensei közül, 18 guillotinirozattanak, 8 deportaltattanak, 22-tő akár kitől, és akár hol meg-ölhetőnek lenni hirdettetett. 4 fel-martzangoltattanak, és még tsak 23 vagynak életben. — Mindazok, a' kik két versben vóltanak Praesidensek, irtoztató módon óltattattanak ki a' világból; és a' vólt Nemzeti gyűllés Secretariussainak is sem vólt jobb sorsok a' Praesidensekénél, mint a' kik közül, már ma egy sintsen életben. — Tsak olyanok az

emberek! — A' Hollándusok közül tizen *Batavia* felé útra indulnak, kik közül kilentzen a' *Clima* mérge miatt el vesznek, és csak a' tizedik jö vissza nagy gazdagságokkal. — A' Szerentsétlenül elvesztett 9 Hollándusokról egészen el felejtkezvén, és csak a' tizedik Szerentsésen vissza érkezettet forgatván a' magok szemek előtt, egy rakáson megint újra *Batavia* felé menni indulnak. — A' Directoriumból ki lépett 3 tagok közül csak egy vólt olyan Szerentsés, a' ki magános helyen tsendesen élhet; az 1792-tödik esztendőtol fogva pedig, 1798-ig, a' Nemzeti gyűllés 750 személyekből állott tagjainak, alig van fele része életben.

A' Frantzia Directorium Fébr. 25-kén tartott ülésiben a' végeztetett, hogy a' tengeri dolgokra és koloniákra ügyelő Minister, minden hadadékon kívül *Brestbe* menvén, az Angliai expeditióra ottan tett készületek tökéletességre való menéseket sürgesse, és egyfzersmind a' több kikötő helyeket is járja-meg, holott az említett végre hasonló készületek tétettetnek; a' mig pedig ő jelen nem lenne, azon Departementum foglalatosságaira, Justizminister légyen vigyázattal. Azt mondják, hogy Frantzia Országban igen sokan találtatnának olyan emberek, a' kik az 1793-dik esztendőbelihez hasonló Rollet kívánván játszodni, a' dolgot annyira akarnák vinni, hogy a' Nép Repraesentánsaivá ők választassanak, de alig ha ezen klub alatt is le nem vágatik a' fa, mint szintén a' *Perpignami* alatt, mellynek öszve lejendő gyülekezetét, a' Frantzia Directorium azon okból tiltotta-meg, mivel, a' mint iránta tudósittátott, az ő klubjokba olyan beszédek tartottattanak vala, mellyek által, a' mostani Frantzia Constitutió, legutálatosobb szinekkal festettetvén-le, magok között újj igazgatás módját kívántanak felállítani. Generál *Desaix* Fébr. 15-kén érkezett vala meg *Brestbe*, hogy az oda való készületeknek minémű állapotra lett jutásokat tekintse-meg. — Ekkor már egészen készen állott a' *St. Domingo* felé ki-

rendelt *Expeditió*, és tsak arra várakozott, hogy kedvező szelek támodván, a' maga vitorláit azonnal szélnek erezhthesse.

Nagy Britannia.

Az Angliai Dámák olyan gálántak, hogy a' jelenvaló háborúra önként való nevezetes hadi segedelmeket kezdettenek adni, és az előbb való Házokban pedig, még a' tselédek is 40 — 50 font sterlingnyi hadi segedelmet fizetnek. — Az önként való hadi segedelembe adott pénz, olyan nevezetes summára nevededett *Irláudiában*, hogy a' *Contributió* némelley nemit, a' népről le lehetne már vénni. — A' Fébr. 20-kán költ *Londoni* Udvari újság levél tartása szerént, az Anglusok *Amelia* nevezetű fregattájok, a' Frantziáknak 3 hajókat el-fogta. — A' Frantzia Országi, és a' Hollandiai kikötő helyek felé, 20,000 emberekből álló, Anglus truppok rendeltetnek ki. — Lord *Howe*, valamig a' háború tart, a' maga Admiralsi egész fizetését hadi segedelembe adni ajánlotta. — Az Angliai hadakozó hajók, olyan parantsolatot vettenek, hogy a' Hollandia, Frantzia, és Spanyól Ország felé menő minden kereskedő hajókat el-tartoztassák, a' mellyek a' neutralitással ellenkező portékákkal rakattattanak volna meg. — Fébr. 23-kán, az Anglusok nemzeti charactereket, nagy ékesen szollással magasztalta vala *Pitt* Minister, azt mondván a' többek között, hogy soha sem lett volna olyan idő, a' mellyben az a' nemzet, a' nagy dolgok végre való hajtásabeli igyekezetét, úgy ki-mutatta volna, mint mostan. A' mi pedig a' *Pitt* nevit hálhatatlanná tézi, az abból áll, hogy ő mostan az eddig vólt *Contributió* sok nemeit, és a' sok hazontalan hivatalokat el kezdette törteni, a' melly által nem kevés pénzbeli költség körültek-el.

Helvétzia.

A' *Solothurni* Cantonban lakozó Helvétusokkal a' Frantziák már megküzdöttek, és a' *Thiersteini* várat, Mártzius 1-ső napján vették meg. — Ugyan ezen a' napon szállották meg *Dornachat* is, de az oda való várat tellyességgel meg nem vehették. — Mártzius 2-kán is, újra bombárdirozták a' Frantziák azon váratskát, de a' benne való őrizet, olly keményen viselte magát, hogy a' Frantziák ekkor sem mehettek semmire is. — A' *Zürichiek*, a' nem régiben *Berna* felé indított 1500 emberekből álló hadi segedelmet, vissza hívták. — A' Mártzius 3-kán költ hivatalbéli tudósítások sizerént, a' Helvétziaiak, a' Frantziákat *Murtennél* derekasint meg declinálták; *Nydan*-nál és *Bürennél* pedig vissza kergették. — A' *Solothurni* kommandirozó Generál el árulása által, *Solothurn* a' Frantziák kezekbe esett vala, de a' Helvétziai vitéz katonák', a' hiveséges parasztoktól is segítettvén, a' Frantziákkal 6 órákig tartott kemény tsatázások után, azt a' Frantziáktól újra vissza vették. — A' Helvétziaiak mind ezt kiáltozzák: Mi Helvétziaiak vagyunk, és úgy is akarunk meghalni mint Helvétziaiak. — A' *Solothurni* vólt hiveségtelen Kommandáns, egynéhány senatorokkal és polgárokkal együtt exequaltatott.

A' Helvétziai vitézeknek egy része *Freyburg* felé indúlt el, hogyha valamiképpen ottan is Frantziák vólnának, onnan is ki hajhasszák őket. — A' mint *Schafhausenből* Mártzius 6-kán írják, a' Helvétziaiak már *in massa* felköltének, és az a' tábori kiáltások: *Isten mi velünk*. A' Frantziák azt kívánták a' Básiáiktól, hogy egyenesen jelentenek ki azt, hogy a' Helvétziaiakkal akarnaké tartani, vagy pedig ellenek kívánnak lenni? mert neutralisoknak maradni, tellyességgel meg nem szenvedtethetnek. — Kétség kívül, hogy a' Básiáiak is úgy fognak gondolkozni, mint a' Helvétziaiak, minthogy minekutánna, a' *Básiában* lévő Fran-

tzia követ, azt kívánta volna a' Básiáaiaktól, hogy azon várason, 6000 Frantziááknak kerasztúl menni engednék-meg, mert ha meg nem engednék, abból igen rosz fogna következni, a' *Básiái* igazgató szék nem gondolván a' Frantzia követ fenyegetődzésével, arra azt felelte, hogyha a' dolog erőre kelne, öök se fognák a' kezeket a' hunyak alá tenni.

Elegyes Tudósittások.

A' Frantzia Directoriumnál való Praesességet *Barrás* helyett *Merlin* vette a' kezihez 3 hónapokig. — A' Fébr. 27-kén irt *Párisi* levelek ügyhírlék, hogy Generál *Berthier* is az Olasz Országí Frantzia ármádiánál fogna maradni, és hogy az ő fő kvártélye *Májlandban* fogna lenni. — Mártziusnak 5-kén az a' hír érkezett vala meg *Velenzébe*, hogy a' *Rómában* vólt Frantzia katonák, a' magok egynéhány hónapra fizetetlen maradott zsoldjaikért fel-támadván, a' miatt *Rómában* nagy vér ontás történt vólna, és hogy Generál *Massena* és *Serrurier* is, ijedtekben *Ankonába* futattanak vólna által; de ezen hírnek még nem lehet tökeletes hitelt adni. — *Saxoniában* a' hadi készülétek keményen tétettetnek, de mi végre? azt még tudni nem lehet. — A' Frantziák Agense *Gesinger*, Mártziusnak 1-ső napján érkezett-meg *Dresdába*. — *St. Pétersburgban* a' közelebb múlt esztendőben 7203 gyermekek születtenek, 8850 személyek pedig meg-hóltanak. Ezek között 147-ten halva találattanak. A' meg-hóltak között 2029 gyermekek vóltanak, a' kik még két esztendeig nem éltenek vala. — A' himlöbe meg-hólt gyermekek száma, 348-ra, a' meg-házosodatt személyeké pedig 1422 párra vettetik. — A' Törökök a' *Morava* vizétől fogva hofszan a' duna mentire, egy formalis kordont húztanak, a' melly mintegy 50,000 embe- reköl áll. — Mártzius elejitől fogva igen sok Tö-

rök truppok kezdettének *Belgrádba* éjtszakánként meg érkezni, mellyek hogy honnan jönnek, azt a közönség még eddig nem tudhattya. — *Hámburg* várossa réá állatt arra, hogy a' Frantziáknak 4 millió livrákat adjon költsönbe, a' Belgák rovásokra; és a' mint a' hire, *Lübeck* és *Brémen* nevezetű Imperialis városokhoz is, a' költsönbe adandó pénzért folyamodván a' Frantziák, ezen városok is, biztató válaft adtanak a' Frantziáknak. — A' tengeri Minister, *Bonapartéval* együtt Fébr. 22 kén indúlt el *Párisból Brest* felé. — Az Angliai igazgató szék, a' Nagy Britanmiai földön lévő Frantzia emigránsokra nagyon vigyáz, attól tartván, hogy ők a' nyughatatlanság tüze kanotjai vólnának, a' kik iránt a' végeztetett, hogyha kik közülök valamelly gyanúba esnének, és a' gyanú réájok bizonyosittatnék, azok az Országból azonnal ki-küldetessenek. Az Angliai fegyvert foghatok száma, a' kik az oda való kikötő helyektől, mintegy 12 Anglus mért földnyire vagynak, 400,000-re vettettetik.

Fébruár. 22-kén valami kereskedő hajókat messzünröl jöni meglátván, azokat a' Frantziák flottájának lenni gondolták, és a' miatt *Londonba* felette nagy lárma támadott vala. — Az Admirál *Massaredo* flottája melly is 12 linéa hajókból áll, Fébr. 6-kán botsátotta szélnek a' maga vitorláit. Az Angliai eskader, *Lissabon* felé kezdett nyomúlni, hogy a' flotta több ottan lévő részeivel egyesittse magát. — Az újj Frantzia követ *Truguet*, Fébr. 4-kén érkezett meg *Madritba*.

Török Ország.

A' Török Ország széleiről vett levelekből azt olvassuk, hogy a' Porta, az Oláh Országi Fejedelem által *Passavand Oglit* a' békességgel meg kináltatta vólna, mellyre *Passavand Oglu* azt felelte,

hogy ő kész vólna ugyan a' békességre, de mindazonáltal ezen következő fel-tételek alatt. —

- 1) Hogy az *Osmani* Birodalomban ezután is a' Nagy Szultán *Selim* országoljan.
- 2) A' mostani Divánját botsássa ki a' szolgálatjából.
- 3) A' kiknek közüllök a' nevei feljegyeztetnek, azokat stranguláltassa.
- 4) A' nép nagy adóját kissebbittse meg, szállítsa le.
- 5) A' várnak őrizete tsak a' Jantsárookra bizattassék.
- 6) A' Nagy Úr tégye ötöt három farkú Basává, és engedje meg néki, hogy a' mint a' *Skutári* Basa, úgy ő is tulajdon ármádiát tarthasson.

Zemlinből Fébr. 22-kén azt írják, hogy *Passavand Ogli* a' *Belgrádi* Basának azt izente vólna, hogy ámbár szerentsétlenségből *Prosorevzénél* általa megverettetett légyen is; de mindazonáltal még azért tellyességgel el nem tsüggedett vólna úgy annyira, hogy az említett helynél, harmadik-szor is ki ne merne a' sikra állani, mellynek alkalmatosságával megfogja ő azt mutatni, hogy a' meggyőzöttetett, újra rettenetes győzedelmessé lehet. — A' *Passavand Ogli* ezen ki jelentésire, a' *Belgrádi* őrizetnek mintegy 12,000 emberekből álló egy része, azonnal olyan parantsolatot vett, hogy minden haladék nélkül *Prosorevze* felé nyomúljan elé. — Hasonló bátorságtól ösztönöztetve izentemeg *Passavand Ogli*, a' *Konstántzinápolyi* Divánnak is azt, hogy millyen szükségtelen vólna, a' Nagy Úr trupjait, ezen ezendő kedvetlen részében, az ellene való marsirozás által, a' fzenvedeseknek ki tévén, a' képpen elgyengíteni. — Mindazonáltal ha ellene próbát akar tenni, az említett truppokat *Drinápolynál* tovább ne fárasssa, mert ő (*Passavand Ogli*) minden bizonynal eleibe fog nékiek menni, és az ottan tartatandó ütközet által, a' versengésnek egy summába végét fogja szakasztani.

A' Fébr. 14-kén *Konstántzinápolyból* *Zemlinbe* érkezett posta, azt a' hirt hozta magával, hogy

a' Török Országban magát ki-ütött nyughatatlan-
 ság tüze meg fojtására, a' Fényes Porta az egész
 erejét réá kívánja fordítani, mellyre való nézve
 a' *Rumeliai és Natoliai* Basának olyan parantso-
 lat adattatott-ki, hogy Rebellisek ellen, 40,000-red
 magokkal rukkoljanak-ki. — *Konstántzinápolyból*
 10,000 Jantsárok már ki indúltanak, hogy a' fe-
 léjkek menő Basáknak meg-erössítettésekre légye-
 nek. — *Asiából* is 100,000 emberekből álló trup-
 pokat vár a' Fényes Porta meg-érkezni, a' mely-
 lyekkel az Európai Országiban magát ki-ütött
 nyughatatlanság tüzét akarja ki óltattatni. — To-
 vábbá, minden Basáknak olyan parantsolatot
 adott-ki a' Fényes Porta, hogy kiki közüllök, a'
 közelebb jövő tavaszon, a' maga tehetségéhez
 képest mérséklett erővel áljon ki a' sikra.

Hogy a' Porta melly igen féljen a' Rebel-
 lis *Passavand Oglitól*, az, napról napra mind in-
 kább inkább ki tettzik, és olyan vér szemre is
 kapott a' gonosz *Passavand Ogli*, hogy midőn a'
 III-dik *Selim* Török Tsászár azt parantsolatot izen-
 te vólna meg néki, hogy a' fegyverit le rakja, erre
Passavand Ogli azt felelte: hogy a' mint reményli,
 rövid idő alatt 100,000 emberekkel fog a' Serail-
 nak egy visitat adni, mellynek alkalmatosságával
 többet fog *Selimmel* személyesen beszélni.

Ezeken kívül még más rendbéli tudósításo-
 kat is vettünk Török Ország széléről, mellyek
 egyik a' másikkal mindenekben meg nem egyez-
 nek ugyan, de annyi mindazonáltal még is bizo-
 nyosnak lenni hirteltetik, hogy a' Török földön
 lévő aspectusok nem mindennél a' leg jobbak kö-
 zül valók. — A' közelebb jövő tavasz, az *Os-
 manni* Birodalomnak, hogy minemü gyümöltseit
 fogja elé hozni, azt ennekutánna fogjuk meg látni.

A' *Passavand Ogli* Rebelliója kut fejit, a' kö-
 zönséges levelek úgy irják le, hogy midőn ez előtt
 3 esztendővel, Lengyel Ország a' Muszkák által

egészzen el-foglaltatott, és fel-olztattatott, *Kosciusko* pedig el-fogattatott volna, az elébb való Lengyelek, Török Országba futván által, a' Török Tsászárnál kivántanak vala magoknak segedelmet nyerni, mellyre való nézve, minden úton módon azon igyekeztenek, hogy a' Fényes Portát, az Orosz Tsászár, és a' Prusszus Király ellen indítatandó háborúra réá vehessék. — A' Lengyelek ezen kivánságokra, a' Fényes Porta leg elébb hajlani láttatott vala, de a' Diván azon háború indítását nem találván hasznosnak lenni, azért a' Lengyelek kivánsága nem tellyesítettetett. Ezen a' Lengyelek úgy annyira zugolodtanak vala, hogy végtére fenyegetődzésre is vetemedvén, azon tselekedetekért *Konstántzinápolyból* ki-küldettetenek. Ezen keményebben meg-bósszankodván a' Lengyelek, *Passavand Oglihoz* mentenek, és ötet a' fel-támodásra ingerelték.

Magyar Ország.

Ujhelyből Fébr. 26-kán. Hogy a' matskák között minémü pestises nyavalya uralkodott imitt amott, az az iránt való tudósításokat, a' közönséges levelekből olvastuk. Itten, és az ide való körül lévő helyekben pedig, nem a' matskák, hanem a' pávák között kezdett a' matskákéhoz hasonló nyavalya uralkodni, és némelly helyeken rakásra kezdettenek dögleni, a' melly nyavalyákok hogy el-ragádos, azt onnan vették észre, hogy midön némellyek a' magok beteg páváikat, egy helyből másba vitték volna által, az által vitt beteg páváktól, az egészségesek is meg betegedtenek. De vagynak olyan helyek is, a' hol a' pávák ezen döginék még eddig semmi jelit nem lehetett tapasztalni.

Báts Vármegyében Szilvásan egy már Isten kegyelméből szép időket élt banyátska (vén afz-

szony) nagyon kezdvén félteni a' maga fiatal fér-
 jét, hogy nállánál, más ifjabb feselekbe fog sze-
 retni, ez iránt kétségsbe esvén, egy kutba ugrik,
 a' mellybe belé is fullott. Ki-vonattatván a' kut-
 ból a' vén asszony, és a' Chyrurgusok két bizony-
 ságok jelenlétekben fel-bontván úgy találták, hogy
 az asszony bizonyoson meg-lett volna az eziben
 tébojodva, melly szerént a' holt test is, a' szokott
 móddal temettetett-el. A' fennebb irt történet ál-
 tal meg undokitott kut vizéből pedig, nem akarván
 az emberek többé vizet innya, azért a' kutat fene-
 kestől együtt újra ki-kellett tisztítani.

J e l e n t é s.

Pestről jelenti a' Nemes Magyar Hazának
 Orvos Doktor *Kováts Mihály* Úr, hogy most adott
 ki magyarul két olyan szükségben való és sege-
 delem Táblákat, a' millyeneket javasol, és el-múl-
 hatatlan szükségesnek lenni tanitt a' Magyar Hufe-
 land a' 2-dik Tselekedő Részének 244-dik levelén
 éppen az 250-dik leveléig.

Az első Tábla elő számlálja 1-ször a' vélet-
 ten halálos történetekben való közönséges sege-
 delmeket, ad 2-szor közönségesen mindenféle se-
 gedelmekre tartozó közönséges régulákat.

Különösen pedig tanittya 1-ször hogy kell a'
 vízbe fúlt, 2-szor a' meg fagyott, 3 szor a' fel-
 akasztott-embereket, 4-szer a' holtan születni tet-
 tzett hisdedeket fel-támasztani.

A' 2 dik Tábla tanittja, hogy kell segíteni
 hirtelen 1-ször, a' veszett kutya által meg harapott,
 2-szor a' méreggel meg étetet, 3 szor a' torokba
 meg-akadott tsontba, vagy falatba fúldakló, 4 szor
 a' meg égett, 5-ször az eleven szén és más gőzök
 által meg-fúlt, 6-szor a' menkö állal meg-üttetett

embereken, 7 szer az ágyba vigyázatlanságból az Anyák vagy az ágy által agyon nyomtatott kisdedeken. Ide járúl egy veszett kutyának rézbe ki nyomott képe, ugyan it le vannak írva azok a' jelek, a' mellyekről a' veszett kutyát meg-lehet ismérni.

Millyen hasznosok, sőt el múlhatatlanúl szükségesek legyenek mindeneknek ezen Táblák, mi végre valók, és hol kell ezeket nevezetesen felakasztgatni, nem szükség it le írni, mivel ezek bőven és világosan meg vagynak mutatva, és le vagynak írva, a' Magyar Hufeland második Tselékedő Részének 244-dik levelétől fogva a' 250-ig, fel-tévén az említett Orvos, hogy ezen Magyar Könyvet, minden a' jó erkölcsökben, az egészségben és az hosszú életre, gyermekeiket felebarátjaikat tanítványaikat tselédjeiket nevelni kívánó Magyar Atyák, Anyák, Gazdák, tanítók, már meg szerzették vagy leg alább ezután meg-szerezni kívánnyák.

Ezen Táblák már készen vagynak, és a' most jövő József napi Pesti vásárkor fognak árúztatni Pesti *Weingandt, Kilian*, és Kis könyváros Uraknál, külföldön pedig ugyan azon helyeken, a' mellyeken a' Magyar Hufeland árúttik: A' kik pedig az említett helyeken kívül kívánnának több nyomtatványokat árulás végett, jelentsék magokat az szerzőnél a' ki Pesten a' Rácz Templomhoz közel 307 szám alatt lakik.

Az árra egy egy Táblának 3 Krajtzár, és így a' kettőnek 6 Krajtzár.